

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE

nr. _____ din _____

cu privire la aprobarea Conceptului Geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale și a Regulamentului cu privire la modalitatea de ținere a Geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale „geoportalinds.gov.md”

În temeiul articolului 14, lit. e) și articolul 15, lit. f) ale Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 441-451, art. 887) și art. 22 lit. d) al Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), Guvernul HOTĂRĂȘTE,

1. Se instituie Geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale.
2. Se aprobă:
 - 1) Conceptul Geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale, anexa nr. 1;
 - 2) Regulamentul cu privire la modalitatea de ținere a Geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale „geoportalinds.gov.md”, anexa nr. 2.
3. Se desemnează Agenția Relații Funciare și Cadastru în calitate de posesor și deținător al Geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale.
4. În scopul implementării prezentei hotărâri, Agenția Relații Funciare și Cadastru va înainta anual Ministerului Finanțelor propuneri de solicitare a mijloacelor financiare necesare pentru administrare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 181/2014 cu privire la finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, pentru a fi incluse în legea bugetului de stat pe anul respectiv.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Vicepremier,

ministru Dezvoltării Economiei și Digitalizării

Dumitru ALAIBA

CONCEPTUL
Geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale
INTRODUCERE

Geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale este un portal web care reprezintă un element-cheie al infrastructurii naționale de date spațiale și care asigură accesul la datele spațiale, oferă informații despre datele spațiale și despre serviciile de rețea ale uneia sau mai multor entități publice sau terțe, precum și asigură posibilitatea căutării, vizualizării și descărcării datelor spațiale din diferite surse (Geoportale tematice).

Prin intermediul metadatelor publicate pe Geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale se va asigura căutarea și vizualizarea seturilor de date spațiale, va oferi posibilitatea entităților publice și terților de publicarea propriilor metadata, de asemenea, se va include și link-uri către diferite servicii de date spațiale, pe care le asigură entitățile publice sau terții.

Geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale poate fi utilizat pentru:

- descoperirea surselor de date spațiale;
- vizualizarea detaliilor pentru toate sursele de date spațiale și accesarea informației;
- vizualizarea datelor spațiale descoperite prin intermediul serviciilor de rețea;
- descărcarea datelor spațiale prin servicii de rețea direct de la producător;
- crearea, încărcarea și administrarea metadatelor pentru datele spațiale create de către entitățile publice și terți producătoare și deținătoare de date spațiale.

Geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale are ca obiectiv promovarea infrastructurii și informarea privind cele mai relevante noutăți, ghiduri și acte normative privind implementarea infrastructurii naționale de date spațiale, iar pentru grupurile de lucru în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale este disponibilă platforma de colaborare, parte a sistemului.

Geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale este deschis oricărui utilizator pentru folosirea instrumentelor de căutare și vizualizare a rezultatelor căutării datelor spațiale existente.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale (în continuare – Geoportal INDS) este o platformă tehnică unde se înregistrează toate metadatele despre datele spațiale și serviciile de rețea în conformitate cu articolul 6 și 7 al Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale.

2. Geoportalul INDS este un sistem informațional geografic de stat, care asigură accesul la datele spațiale prin servicii de rețea prin metadatele care descriu datele spațiale și serviciile de rețea, create de entitățile publice și terții care dețin date spațiale.

3. Geoportalul INDS reprezintă un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale geografice, mijloace tehnice de program și metodologii în conformitate cu prevederile Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale.

4. Scopul Geoportalului INDS este stocarea metadatelor create de entitățile publice și terți prin contul creat de administratorul Geoportalului INDS, pentru a descrie condițiile de utilizare și acces a datelor spațiale în conformitate cu Regulamentul cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile de date spațiale și serviciilor de date spațiale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 738/2017.

5. Prin intermediul metadatelor de pe Geoportal INDS se facilitează accesul entităților publice și terților la datele spațiale direct de la producătorii de date spațiale prin servicii de rețea în conformitate cu Regulamentul cu privire la normele de creare a serviciilor de rețea și termenul de implementare a acestora aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 737/2017.

6. Obiectivele de bază stabilite pentru Geoportalul INDS sunt:

- 1) evidența metadatelor pentru datele spațiale în format analog sau digital;
- 2) evidența metadatelor pentru serviciile de rețea (vizualizare, descărcare și transformare);
- 3) descrierea condițiilor de utilizare a datelor spațiale și a serviciilor de rețea conform articolul 7 al Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale;
- 4) instituirea unui mecanism automatizat de creare și actualizare a metadatelor pentru date spațiale și serviciilor de rețea;
- 5) sporirea calității informației despre datele spațiale și a serviciile de rețea, înainte de a fi utilizate (ca ex. corectitudinea, ultima actualizare, precizia, deținătorul etc.);
- 6) asigurarea interoperabilității datelor spațiale direct de la producător prin servicii de rețea, odată cu crearea metadatelor;
- 7) asigurarea informării privind actele normative necesare realizării

infrastructurii naționale de date spațiale;

8) oferirea unei platforme comune de colaborare pentru grupurile de lucru tehnice pentru ridicarea capacităților și partajarea datelor spațiale

7. Sarcinile de bază realizate de Geoportalul INDS sunt:

1) înregistrarea, actualizarea și radierea metadatelor pentru datele spațiale și serviciilor de rețea din Geoportalul INDS;

2) ținerea evidenței metadatelor create pentru datele spațiale și serviciilor de rețea;

3) ținerea evidenței informațiilor despre deținătorii de date spațiale, și servicii de rețea disponibile;

4) generarea statisticilor și rapoartelor privind numărul de metadata pentru date spațiale, servicii de rețea și utilizarea lor;

5) ridicarea capacității de utilizare a Geoportalului INDS și mecanismul de creare și actualizare a metadatelor.

8. Principiile de bază ale Geoportalului INDS sunt:

1) principiul legalității, care presupune dezvoltarea, administrarea și gestionarea Geoportalului INDS în conformitate cu Regulamentul cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 738/2017;

2) principiul corectitudinii metadatelor se face prin intermediul validatorului de metadata INSPIRE, care este integrat în Geoportalul INDS și este conform cu profilul de metadata INSPIRE și cu profilul național de metadata aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 738/2017;

3) principiul creării și actualizării metadatelor să fie create o dată cu crearea datelor spațiale sau actualizare lor;

4) principiul plenitudinii metadatelor pentru date spațiale și serviciile de rețea, prin care se are în vedere asigurarea descrierii calitative și complete a datelor spațiale și serviciilor de rețea pe Geoportalul INDS;

5) principiul confidențialității metadatelor pentru date spațiale, care se referă la datele spațiale cu acces restricționat, ce pot fi publice prin servicii de rețea sau partajate în conformitate cu Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale, doar în cazul întrunirii unor condiții de securitate și confidențialitate;

6) principiul îndrumării procesului de utilizare a metadatelor de pe Geoportal INDS, reprezintă o măsură organizatorică și unică care oferă accesul la diferite date spațiale prin servicii de rețea, asigurând posibilitatea examinării a diferitor date spațiale de la diferite entități publice și terțe;

7) principiul securității informaționale, care presupune asigurarea nivelului integrității, exclusivității, accesibilității și eficienței protecției metadatelor împotriva pierderii, alterării, deteriorării lor prin spargerea Geoportalului INDS. Securitatea

Geoportalului INDS presupune rezistența la atacuri și pregătirea pentru lucru atât la nivel de sistem, cât și la nivel de metadata prezentate în acest sistem;

8) principiul interoperabilității Geoportalului INDS cu alte sisteme informaționale geografice de stat se va face în conformitate cu Regulamentului cu privire la normele de aplicare care stabilesc modalitățile tehnice de interoperabilitate și armonizare a seturilor și serviciilor de date spațiale, precum și termenul de implementare aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 683/2018;

9) principiul dezvoltării Geoportalului INDS prin prisma apariției unor servicii de rețea și funcționalităților noi în conformitate cu Regulamentul cu privire la normele de creare a serviciilor de rețea și termenul de implementare a acestora aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 737/2017;

10) principiul modularității și scalabilității, ce reprezintă posibilitatea de a dezvolta Geoportalul INDS fără modificarea interfeței ușor de utilizat și permițând utilizatorilor finali să găsească și să acceseze cu ușurință date spațiale și servicii de rețea descrise prin metadata.

Capitolul II

CADRUL NORMATIV CARE REGLEMENTEAZĂ GEOPORTALUL INDS

9. Elaborarea Geoportalului INDS este de prevederile art. 15, lit. f) al Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale.

10. Crearea și funcționarea Geoportalului INDS este reglementată, în particular, de următoarele acte normative:

1) Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44);

2) Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 441 – 451, art. 887);

3) Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 452);

4) Hotărârea Guvernului nr. 731/1997 cu privire la aprobarea Regulamentului Fondului Național de Date Geospațiale (F.N.D.G) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 14 – 15, art. 66);

5) Hotărârea Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 79-82, art. 591);

6) Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 4-8, art. 2);

7) Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 47-48, art. 145);

8) Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign), (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 147-151, art. 445);

9) Hotărârea Guvernului nr.708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog), (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 261-267, art. 756);

10) Hotărârea Guvernului nr. 737/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare a serviciilor de rețea și termenul de implementare a acestora (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.340-351, art.842);

11) Hotărârea Guvernului nr. 738/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.340-351, art.843);

12) Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 pentru aprobare Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 109-118, art. 277);

13) Hotărârea Guvernului nr. 254/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de partajare a seturilor de date spațiale și a serviciilor aferente între entitățile publice și terți (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.108-122, art. 289);

14) Hotărârea Guvernului nr. 683/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de aplicare care stabilesc modalitățile tehnice de interoperabilitate și armonizare a seturilor și serviciilor de date spațiale, precum și termenul de implementare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.267-275, art. 742).

15) Hotărârea Guvernului 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 157-166, art. 474);

16) Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 132-138, art. 254);

17) Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify), (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 149-151, art. 476);

18) Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006 cu privire la aprobarea Reglementări tehnice „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 95-97, art. 335).

Capitolul III

SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL GEOPORTALULUI INDS

11. Funcțiile de bază ale Geoportalului INDS:

1) formarea sistemului pentru asigurarea înregistrării metadatelor pentru datele spațiale și a serviciilor de rețea (vizualizare, descărcare și transformare) de care sunt responsabile entitățile publice sau terții în catalogul de metadata conform Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile de date spațiale și serviciile de rețea, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.

738/2017;

2) asigurarea posibilității de creare și actualizarea a metadatelor de către entitățile publice sau terți prin intermediul serviciului guvernamental MPass, odată cu crearea contului pentru entitate a publică sau terțului;

3) asigurarea vizualizării datelor spațiale direct pe Geoportalul INDS printr-un vizualizator de pe diferite Geoportaluri tematice prin servicii de rețea, odată cu crearea metadatelor pentru serviciile de rețea respective;

4) asigurarea cu o platformă de colaborare a Grupurilor de lucru tehnic, ridicarea capacității și partajare, din care fac parte entitățile publice responsabile;

5) informarea continuă despre activitățile desfășurate și noile reglementări în domeniul infrastructurii naționale;

6) oferirea posibilității examinării mai rapidă a condițiilor de utilizare a datelor spațiale și a serviciilor de rețea;

7) asigurarea interoperabilități și conectarea cu geoportalul INSPIRE.

12. Funcționarea multilaterală a Geoportalului INDS este asigurată prin interoperabilitate cu alte sisteme informaționale geografice de stat prin servicii de rețea în conformitate cu Regulamentul cu privire la normele de aplicare care stabilesc modalitățile tehnice de interoperabilitate și armonizare a seturilor și serviciilor de date spațiale, precum și termenul de implementare aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 683/2018.

13. Geoportalul INDS are următoarele contururi de bază:

1) conturul Geoportalului INDS asigură următoarele funcții specifice:

a) asigurarea înregistrării și actualizării metadatelor despre datele spațiale și a serviciilor de rețea pentru ele prin contul creat la entitatea publică și prin serviciul guvernamental MPass;

b) evidența metadatelor pentru datele spațiale și a serviciilor de rețea create de entitățile publice și terțe;

c) asigurarea accesului la metadatele înregistrate la nivel național;

d) asigurarea căutării datelor spațiale în catalogul de metadate după diferite criterii de căutare;

e) asigurarea vizualizării utilizării datelor spațiale prin servicii de rețea (vizualizare și descărcare), direct de pe Geoportalurile tematice ale entităților publice și terților;

f) asigurarea descărcării datelor spațiale;

g) asigurarea serviciilor de rețea interoperabile compatibile cu alte servicii de rețea;

h) adăugarea de servicii de rețea externe la vizualizatorul Geoportalului INDS;

i) asigurarea opțiunilor de bază pentru controlul afișajului (mărire, micșorare, deplasare);

j) asigurarea interfeței multilingvă;

- k) exportarea conținutului (imprimarea) în format PDF;
 - l) designul receptiv – adaptat la diferite dispozitive.
- 2) Administrare și controlul Geoportalului INDS are următoarele funcții:
- a) administrarea Geoportalului INDS care conține metadate;
 - b) crearea conturilor pentru entitățile publice și terți responsabili de datele spațiale pentru crearea și actualizarea metadatelor;
 - c) efectuarea validării metadatelor în conformitate cu profilul național de metadate aprobat prin HG nr. 738/2017 care este în corespundere cu INSPIRE;
 - d) conectarea Geoportalului INDS cu Geoportalul INSPIRE;
 - e) asigurarea securității metadatelor de pe Geoportalului INDS;
 - f) jurnalizarea evenimentelor Geoportalului INDS;
 - g) monitorizarea performanței Geoportalului INDS;
 - h) asigurarea suportului tehnic și mentenanței.

14. Dezvoltarea și menținerea Geoportalului INDS se face în conformitate cu Regulamentul cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 738/2017 și cu Regulamentul cu privire la normele de creare a serviciilor de rețea și termenul de implementare a acestora aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 737/2017, pentru asigurarea posibilității utilizatorilor să utilizeze date spațiale prin servicii de rețea (vizualizare, descărcare și transformare) direct de la producător, întru asigurarea necesităților lor.

15. Componentele funcționale ale Geoportalului INDS sunt ilustrate în figura nr. 1.

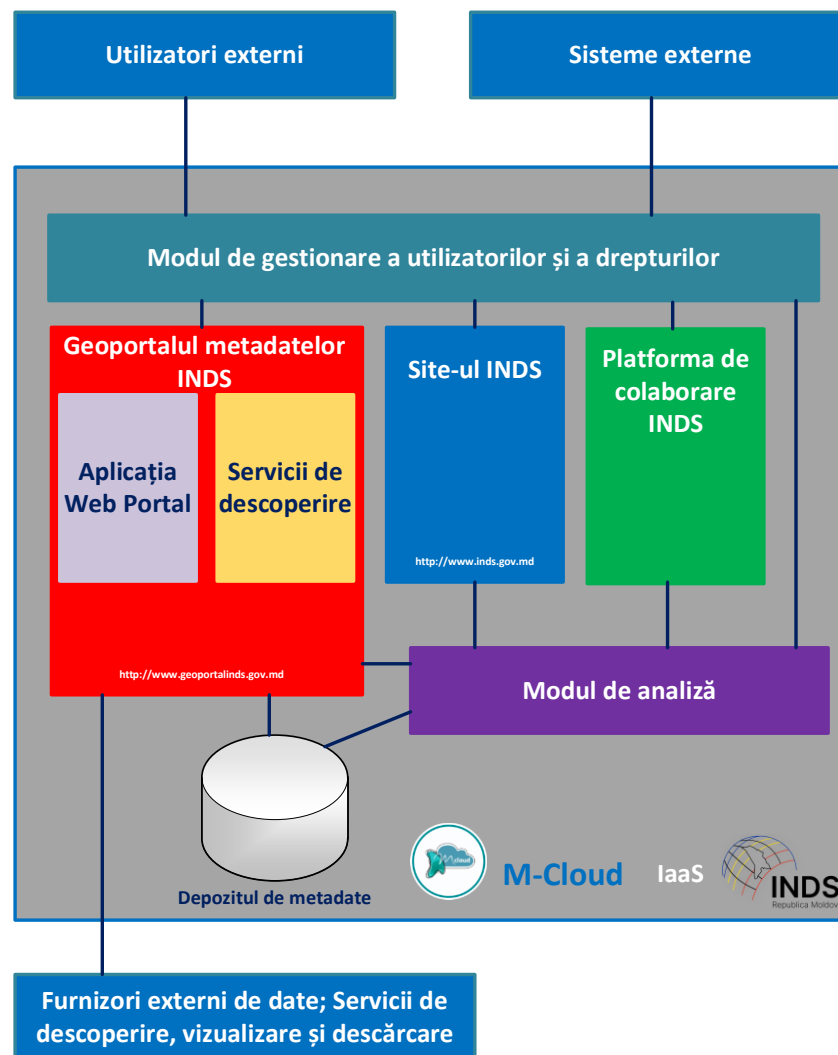

Fig. 1. Schema funcțională a Geoportalului INDS cu toate componentele

Capitolul IV

STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ A GEOPORTALULUI INDS

16. Proprietarul Geoportalului este statul.

17. Posesorul și deținătorul Geoportalului INDS este Agenția Relații Funciare și Cadastru, care asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea Geoportalului INDS.

18. Administratorul tehnic al Geoportalului INDS este Î.S. INGEOCAD, care în baza unui contract încheiat cu posesorul și deținătorul Geoportalului INDS, va asigura administrarea tehnică a Geoportalului INDS conform anexei nr. 2 a prezentei hotărâri.

19. Furnizori și registratori pentru crearea și actualizarea metadatelor pe Geoportalul INDS sunt entitățile publice și terții care sunt parte a infrastructurii naționale de date spațiale în coformitate cu cadrul normativ în domeniu.

20. Destinatarii ai metadatelor din Geoportalul INDS sunt persoanele fizice și juridice utilizatroy de date spațiale.

Capitolul V

DOCUMENTELE GEOPORTALULUI INDS

21. Pe Geoportal sunt stocate toate metadatele care descriu datele spațiale și serviciile de rețea create de către Registratori în conformitate cu Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 738/2017.

22. Metadatelor create pe Geoportal INDS de către Registratori automat se atribuie identificatorul unic al metadatelor după cum îl generează sistemul.

23. Documentele Geoportalului INDS se clasifică după cum urmează:

- 1) documentele de intrare;
- 2) documentele de ieșire;
- 3) documente tehnologice.

24. Documentele de intrare ale Geoportalului INDS sunt:

- 1) metadate despre datele spațiale;
- 2) metadate despre servicii de rețea.

25. Documentele de ieșire ale Geoportalului INDS sunt:

- 1) informațiile despre datele spațiale descrise prin metadate;
- 2) vizualizarea informației despre date spațiale și a serviciilor de rețea descrise în metadate;
- 3) descărcare metadatelor în format „XML”, „PDF” și „ZIP”;
- 4) serviciile de rețea (vizualizare și descărcare) pentru datele spațiale, direct de pe Geoportalele tematice ale entităților publice sau terților;
- 5) statistici privind utilizatorii și metadatele utilizate de pe Geoportalul INDS.

26. Documentele tehnologice ale Geoportalului INDS sunt:

- 1) rapoartele și indicatorii de performanță agregate privind utilizarea Geoportalului INDS;
- 2) ghidul de completare și actualizare a metadatelor pentru datele spațiale și serviciile de rețea, manualul utilizatorilor și administratorului Geoportalului INDS.

Capitolul VI

SPAȚIUL INFORMAȚIONAL AL GEOPORTALULUI INDS

Secțiunea 1

Obiectele informaționale ale Geoportalului INDS

27. Segmentul orientat spre exterior al Geoportalului INDS va consta din trei componente principale care pot fi accesate pe dispozitive mobile (din browser și ca PWA – progressive web app) și computere personale:

- 1) pagina web a INDS;
- 2) portalul web;
- 3) platforma de colaborare.

28. Totalitatea obiectelor informaționale ale Geoportalului INDS de bază sunt:

- 1) metadate pentru date spațiale;

2) metadate pentru servicii de rețea (vizualizare, descărcare și transformare).

29. Identificatorul obiectelor informaționale ale Geoportalul INDS este oferit de sistem pentru fiecare metadată creată de către Registrator.

30. Geoportalul INDS conține metadate care formează obiectul informațional al Geoportalului INDS:

1) structura identificatorului privind fiecare profil de metadată pentru seturile de date spațiale;

2) structura identificatorului privind fiecare profil de metadată pentru serviciile de rețea.

31. Profilele de metadate pentru date spațiale și servicii de rețea sunt aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 738/2017 privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale.

32. Corectitudinea de completare a metadatelor menționate la pct. 28 se face de către Registrator cu ajutorul Ghidului de orientare tehnică pentru completarea profilului de metadate din anexa nr. 3 al Hotărârii Guvernului nr. 738/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile de date spațiale și serviciile de date spațiale.

33. Odată cu modificarea profilelor de metadate se va modifica și structura obiectului informațional al Geoportalul INDS.

34. Metadatele create pentru date spațiale și servicii de rețea au o perioadă de viață, atât cât datele spațiale sau serviciile de rețea sunt disponibile de pe Geoportalele tematice ale entităților publice sau terților, sau dacă datele spațiale nu au fost lichidate.

35. Metadatele create pentru date spațiale și servicii de rețea pot fi șterse de Registrator de pe Geoportalul INDS, odată cu scoaterea datelor spațiale sau serviciilor de rețea din uz.

Secțiunea a 2-a

Scenariile de bază aferente obiectelor informaționale ale Geoportalului INDS

36. Scenariile de bază aferente a obiectelor informaționale pentru evidență în Geoportalului INDS privind metadatele sunt:

1) crearea metadatelor pentru datele spațiale de către registrator în baza următoarelor criterii:

a) datele spațiale oficiale ce au la bază acte normative, tehnice sau a un caiet de sarcini, ca să permită completarea acestor metadate;

b) datele spațiale neoficiale care au ca scop de informarea, se va indica scopul dat în metadate de unde provine și ce a stat la baza creării acestor date spațiale.

c) actualizarea metadatelor pentru datele spațiale odată ce datele spațiale au fost actualizate sau modificate de entitatea publică sau terț;

d) scoaterea metadatelor pentru date se va face la decizia justificată entității publice sau terțului și anume la lichidarea datelor spațiale, registratorul va șterge metadatele pentru datele spațiale ce le aparțin din Geoportalul INDS.

2) crearea metadatelor pentru serviciile de rețea de către registrator în baza următoarelor criterii:

a) datele spațiale sunt publicate pe Geoportalele tematice al entităților publice sau a terțului responsabil de acestea și este posibil asigurarea cu servicii de rețea;

b) datele spațiale pot fi partajate prin servicii de rețea în conformitate cu articolul 11 al Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale;

c) datele spațiale sunt disponibile prin servicii de rețea cu deferite protocoale (ex. WTS, WMS, WFS, ATOM ect.), atunci registratorul va crea pentru fiecare metadate;

d) scoaterea din evidență a metadatelor se va face o dată cu decizia justificată a entității publice sau terțului de a nu asigura serviciu de rețea pentru datele spațiale.

37. Pentru crearea metadatelor și actualizarea lor, entitățile publice și terțul sunt responsabili de corectitudinea de completare a metadatelor pentru datele spațiale și serviciile de rețea în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 738/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile de date spațiale și serviciile de date spațiale.

38. Registratorul va completa metadatele enunțate la pct. 32 cu informația relevantă despre datele spațiale sau serviciile de rețea care se solicită a fi completate obligatoriu, pentru a putea face validarea metadatelor, în caz de necompletare cu un spațiu obligatoriu, validarea metadatelor nu se va face.

Secțiunea a 3-a

Interacțiunea cu alte sisteme informaționale geografice și platforme electronice guvernamentale

39. Integrarea cu alte sisteme informaționale geografice se face la câteva nivele:

1) pentru vizualizatorul de hărți, integrarea se va face prin utilizarea serviciilor standarde de rețea externe pentru date spațiale (WMS, WMTS și WFS);

2) pentru descărcarea metadatelor din alte sisteme informaționale geografice de stat, se va utiliza serviciul standard de căutare (CSW);

3) pentru publicarea en-gros a metadatelor, se va utiliza serviciul CSW;

4) metodele de recoltare (harvesting) sunt procesate datorită utilizării serviciului standard de căutare (CSW). La fel, acest serviciu va asigura conectarea Geoportalului INDS cu Geoportalul European de Metadate (INSPIRE);

5) integrarea suplimentară cu alte sisteme IT existente se va face cu utilizarea serviciilor API și REST/SOAP.

40. Geoportalul tematic geodata.gov.md constituie una din cele mai importante surse de date spațiale prin servicii de rețea pentru Geoportalul INDS, deoarece acesta reprezintă sursa de bază a datelor spațiale care permite interoperabilitatea cu alte date spațiale pentru examinare mai fiabilă a lor.

41. Geoportalul INDS interacționează cu următoarele sisteme informaționale partajate:

1) serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) – pentru autentificarea și controlul accesului în cadrul Geoportalului INDS;

2) serviciul electronic guvernamental de notificare electronică (MNotify) – pentru notificările de sistem;

42. Deținătorul Geoportalului INDS va integra, în funcție de posibilitatea tehnologică și de necesitate, alte sisteme informaționale instituite de către Guvern, care sunt puse la dispoziția autorităților publice în mod gratuit.

Capitolul VII

SPAȚIUL TEHNOLOGIC AL GEOPORTALULUI INDS

43. Spațiul tehnologic determină cadrul pentru selectarea și implementarea soluțiilor tehnice pentru toate componentele Geoportalului INDS, inclusiv aspectele ce țin de securitatea informațională și asigurarea calității se bazează pe următoarele aspecte:

1) nivelul de sistem:

a) Geoportalul INDS este centralizat, având o arhitectură cu multe nivele (nivel de bază de date, nivel de aplicație și nivel de interfață a utilizatorului) cu segregarea funcțiilor pe componente (module). Utilizarea unei asemenea abordări permite a realiza o cuplare redusă între componente, cu responsabilități separate pentru fiecare componentă, precum și o implementare iterativă, posibilitate de operare a schimbărilor și flexibilitate în procesul de implementare și menținere / actualizare a sistemului Geoportalului INDS.

b) Geoportalul INDS utilizează standarde deschise și este compatibil cu alte sisteme care, la fel, utilizează standarde necomerciale (fără drept de proprietate). Geoportalul INDS utilizează Arhitectura bazată pe servicii (SOA), lucru ce asigură posibilitatea de a re-utiliza unele funcții ale sistemului împreună cu alte funcții noi, fără a afecta buna funcționare a sistemului Geoportalului INDS;

c) platforma MCloud, ce găzduiește Geoportalul INDS, permite acces la aplicația bazată pe rețea, pentru a configura resursele informatice virtualizate (rețele, servere, stocare, aplicații și servicii) și a le face rapid disponibile cu efort minim de administrare sau interacțiune cu furnizorul acestor servicii. În acest mod, Sistemul ar putea fi extins cu ușurință pe verticală, prin mărirea resurselor de echipament utilizate, pentru a obține performanța necesară și disponibilitatea înaltă, atât în condiții obișnuite de lucru, cât și în perioade de solicitare maximă. Sunt necesare disponibilitatea înaltă și accesul neîntrerupt la Geoportalul INDS. Din acest motiv, această soluție în întregime este construită într-o disponibilitate înaltă și ea va utiliza componente individuale multiple, echilibrate din punct de vedere a dificultății,

pentru a obține un nivel de disponibilitate de 99% sau mai mult (24 ore pe zi, 7 zile pe săptămână).

2) nivelul de rețea/comunicare cuprinde:

a) sistemul de comunicații se bazează pe infrastructura și echipamentul oferite de rețelele guvernamentale, care includ posibilitatea de conectare la Internet. Așa cum Geoportalul INDS este găzduit de platforma MCloud, pentru a realiza comunicarea dintre diverse componente se va utiliza o rețea virtualizată. Infrastructura de rețea existentă va fi gradată în mod corespunzător, pentru a oferi nivele corespunzătoare de capacitate și performanță;

b) complexe tehnice de program (CTP). Geoportalul INDS este creat cu funcții separate pentru cele șase componente (module);

c) Componentele respective sunt:

componenta 1: Aplicația Web Portal (ce include Vizualizatorul și Motorul de căutare pentru Hărți și Metadate);

componenta 2: Serviciile de căutare;

componenta 3: Managementul Drepturilor și al Utilizatorilor;

componenta 4: Pagina web INDS;

componenta 5: Platforma de Colaborare;

componenta 6: Modulul Analitic.

44. Aplicația Web Portal este constituită din Vizualizatorul și Motorul de căutare pentru Hărți și Metadate, acestea fiind instrumente disponibile utilizatorilor pentru a vedea și a căuta datele spațiale și metadatele. Datele pot fi organizate fie în calitate de teme spațiale naționale, bazate pe specificațiile de date INSPIRE, sau drept seturi de date cu metadatele corespunzătoare.

45. Aplicația Web Portal are funcția de a identifica conținutul în baza selectării (filtrează, caută, alege) următoarelor aspecte:

1) date privind hărțile de fundal;

2) clasele caracteristicilor temelor spațiale;

3) extensia spațială;

4) apariții de caracteristici;

5) apariții de metadate;

6) datele spațiale ce vor fi vizualizate sub formă de:

a) hărți;

b) formulare de metadate;

c) formulare de attribute pentru apariții de metadate;

d) funcția de redactare a metadatelor.

46. Serviciile de căutare sunt adresate/destinate atât pentru motorul de căutare a hărților și metadatelor, precum și pentru aplicații externe, de asemenea, gestionează directoriul/magazia de date pentru metadate;

47. Managementul drepturilor utilizatorilor este o componentă ce gestionează modalitatea de autorizare a operațiilor din cadrul celorlalte module cum ar fi:

1) administrarea tuturor modulelor;

2) crearea/redactarea metadatelor;

3) intrarea în platforma de colaborare.

48. Pagina web a infrastructurii naționale de date spațiale este o componentă ce furnizează informație funcțională cu privire la inițiative, date spațiale și programe din domeniul INDS.

49. Platforma de colaborare este o componentă ce acționează în calitate de instrument de colaborare pentru a gestiona documente, organiza evenimente și lucrul grupurilor de lucru tehnic, partajare și ridicarea capacității în domeniul INDS.

50. Modulul analitic acționează în calitate de poartă centrală pentru analitică și raportare. Vizualizarea diferitor module și activităților per modul, precum și vizualizarea cumulativă, sunt permise de sistem. Toate registrele și funcțiile de monitorizare din cadrul componentelor sunt disponibile prin intermediul modulului analitic.

Capitolul VIII

ASIGURAREA SECURITĂȚII INFORMAȚIONALE A GEOPORTALULUI INDS

51. Securitatea informațională implică protecția Geoportalului INDS la toate etapele și în procesele de creare, procesare, stocare și transmitere a datelor, împotriva tuturor acțiunilor fie accidentale sau intenționate, care rezultă în provocarea daunelor pentru proprietar și utilizatorii resurselor informaționale și a infrastructurii informaționale. Componentele includ cele mai recente soluții de securitate pentru aplicațiile web.

52. Asigurarea securității informației se realizează în conformitate cu cerințele minime obligatorii pentru securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 201/2017.

Mai mult, sistemul asigură autentificarea unică (eng: Single sign-on - SSO). Serviciul Central de Autentificare (eng: Central Authentication Service - CAS) este utilizat pentru a verifica autentificarea utilizatorilor. Serviciul Central de Autentificare (eng: Central Authentication Service - CAS) este un protocol de autentificare unică pentru web. Scopul acestuia este de a permite unui utilizator să acceseze aplicații multiple în timp ce autentificarea (de ex. ID-ul utilizatorului și parola) se face doar o dată. El permite de asemenea aplicațiilor web să autentifice utilizatorii, fără a obține acces la legitimația de securitate a utilizatorului, ca de ex. parola. Sistemul asigură toate protocoalele cele mai recente (prin intermediul componentei de softuri CAS) pentru realizarea autentificării unice (eng: SSO).

53. Geoportalul INDS asigură următoarele obiective de securitate:

1) autentificarea – garantează faptul că zonele restricționate ale Sistemului Informațional vor fi accesibile doar utilizatorilor cu identitate verificată prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control de acces (MPass);

2) autorizarea – garantează faptul că utilizatorii autentificați prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control de acces (MPass) pot accesa serviciile și datele în conformitate cu drepturile lor de acces;

3) confidențialitatea – garantează faptul că datele înregistrate în Sistemul Informațional nu pot fi accesate de o parte terță neautorizată;

4) integritatea – garantează faptul că datele înregistrate în Sistemul Informațional nu au fost modificate sau denaturate de către o parte terță neautorizată.

54. Pentru a îndeplini obiectivele de securitate, Geoportalul INDS dispune de următoarele mecanisme de securitate:

1) perete de protecție (eng: firewall) – această funcție face parte din arhitectura tehnică a platformei (MCloud), ce asigură un mecanism de apărare împotriva utilizatorilor externi neautorizați;

2) antivirus / anti-spam - echipament și/sau soluții de software ce oferă protecție antivirus și anti-spam pentru toate serverele. Fișierele sunt scanate la momentul încărcării lor în sistem. La detectarea unui fișier infectat, procedura de încărcare este stopată, iar fișierul este respins;

3) detectarea intrușilor / sistem de prevenire – funcția de detectare / prevenire a intrușilor face parte din arhitectura tehnică a platformei (MCloud) pentru detectarea și prevenirea accesului neautorizat la nivel de sistem;

4) comunicare sigură (transferuri de date) între servere web și utilizatori – schimbul de informație confidențială este asigurat;

5) copiere (eng: backup) sistematică a datelor stocate – permite recuperarea rapidă și de nădejde a datelor în cazul unui incident ce a produs pierderi sau daune asupra datelor;

6) instrument de înregistrare în caz de audit/control – toate activitățile desfășurate de către utilizatori, fie realizate sau nu (de ex. conexiuni încercate și picate), sunt monitorizate și înregistrate în registrele Geoportalului INDS, cu acces limitat pentru utilizatorii neautorizați.

55. Utilizatorii Geoportalului INDS au dreptul să acceseze doar blocurile și datele pentru care dispun de permisiunile necesare, în conformitate cu rolurile lor. Utilizatorii și drepturile acestora vor fi gestionați de către componenta managementul drepturilor și al utilizatorilor din cadrul sistemului. Dacă este necesar, Geoportalului INDS va prelua rolurile utilizatorilor cu privire la serviciul electronic guvernamental de autentificare și control de acces (MPass).

56. Geoportalul INDS asigură registre importante de securitate, necesare pentru a menține înregistrările de audit pentru sarcini de analiză a integrității sistemului, precum și monitorizează activitatea utilizatorilor.

Capitolul IX ÎNCHEIERE

57. Prezentul Concept conține descrierea principalelor aspecte organizaționale, metodologice și tehnologice în conformitate cu care va fi concepută și implementată soluția tehnică necesară să asigure înregistrarea și evidența metadatelor pentru datele spațiale și serviciile de rețea de către entitățile publice și terțe după caz.

58. Geoportalul INDS va permite examinarea și utilizarea datelor spațiale prin servicii de rețea, descrierea informației și condițiilor de utilizare a datelor spațiale și a serviciilor de rețea.

59. Prin intermediul Geoportalului INDS se va asigura interoperabilitatea cu toate Geoportalele tematice de date spațiale și va permite posibilitatea luării deciziilor corecte la nivel central și local.

**Regulamentul
cu privire la modalitatea de ținere a Geoportalului infrastructurii naționale
de date spațiale „geoportalinds.gov.md”**

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**

1. Prezentul Regulament privind modalitatea de ținere a Geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale (în continuare – Regulament) stabilește condițiile și regulile de dezvoltare, funcționare și menținere a Geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale „geoportalinds.gov.md” (în continuare – Geoportal INDS).

2. Geoportalul INDS este dezvoltat, administrat și gestionat în conformitate cu principiile infrastructurii naționale de date spațiale stabilite în Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale și Regulamentul cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 738/2017.

3. Geoportalul INDS reprezintă un sistem informațional geografic de stat, care asigură accesul la totalitatea seturilor de date spațiale prin metadatele care descriu datele spațiale și serviciile de rețea, create de entitățile publice și terți care dețin date spațiale în conformitate cu Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale și Hotărârea Guvernului nr. 458/2017 pentru aprobarea responsabilităților entităților publice privind seturile de date spațiale.

4. Geoportalul INDS este o platformă de stat, ce reprezintă punctul unic al metadatelor care descrie toate datele spațiale și serviciile de rețea ale entităților publice și terți.

5. Scopul principal al Geoportalului INDS este de a descrie toate datele spațiale și serviciile de rețea prin metadate, precum asigurarea accesului liber și disponibilității datelor spațiale prin servicii de rețea pentru entitățile publice și terți.

6. Regulamentul are efect asupra datelor spațiale de care sunt responsabile entitățile publice și terți în conformitate cu art. 4, alin. 2) al Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale.

**Capitolul II
SUBIECȚII RAPORTURILOR JURIDICE
ÎN DOMENIUL EXPLOATĂRII ȘI UTILIZĂRII GEOPORTALULUI INDS**

7. Subiecții din domeniul exploatării și utilizării Geoportalului INDS sunt:

1) proprietarul;

- 2) posesorul și deținătorul;
- 4) administratorul tehnic;
- 5) furnizorii/registratorii Geoportalului INDS;
- 6) destinarii Geoportalului INDS.

8. Proprietarul Geoportalului INDS este statul, care își realizează dreptul de proprietate, de gestionare a metadatelor din Geoportalul INDS. Resursele financiare pentru dezvoltare și mentenanță a Geoportalului INDS sunt asigurate din bugetul de stat și alte mijloace financiare, conform legislației.

9. Posesorul și deținătorul Geoportalului INDS este Agenția Relații Funciare și Cadastru (în continuare – Agenția), care asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea și exploatarea Geoportalului INDS.

10. Administratorul tehnic al Geoportalului INDS este Î.S. INGEOCAD, căruia în baza unui contract încheiat cu posesorul și deținătorul Geoportalului INDS, va exercita atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în materie de administrare tehnică și menținere a Geoportalului INDS.

11. Geoportalul INDS este găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală (MCloud), în conformitate cu Hotărârea Guvernului 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună MCloud.

12. Furnizori și Registratori ai informație despre date spațiale și servicii de rețea pe Geoportalul INDS sunt entitățile publice și terții responsabile de datele spațiale conform art. 5 al Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale, care vor asigura crearea, actualizarea și radierea metadatelor pentru datele spațiale și serviciile de rețea pe Geoportalul INDS.

13. Destinarii metadatelor din Geoportalul INDS sunt:

- 1) entitățile publice responsabile de crearea metadatelor pentru datele spațiale și serviciile de rețea;
- 2) persoanele fizice și juridice în scop de informare sau utilizare a datelor spațiale.

Capitolul III

DREPTURILE, ATRIBUȚIILE ȘI OBLIGAȚIILE

SUBIECȚILOR GEOPORTALULUI INDS

Secțiunea 1

Drepturile, atribuțiile și obligațiile posesorului și deținătorului

14. Posesorul și deținătorul are următoarele drepturi:

- 1) să elaboreze și să dezvolte în baza competențelor sale, cadrul normativ cu privire la Geoportal INDS;
- 2) să propună soluții de perfecționare și eficientizare al procesului de funcționare a Geoportalului INDS, precum și să le pună în aplicare;
- 3) să supravegheze respectarea cerințelor de crearea a metadatelor de către registratorii Geoportalului INDS;

4) să solicite de la administratorul tehnic corectarea modificarea profilelor de metadate pentru date spațiale sau servicii de rețea pe Geoportal INDS, în cazul modificării Hotărârii Guvernului nr. 738/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale;

5) să delege administratorului tehnic competențe ce țin de dezvoltarea, menținerea și funcționarea Geoportalului INDS.

15. Posesorul și deținătorul Geoportalului INDS au următoarele atribuții:

1) asigură condițiile organizatorice și financiare pentru crearea și funcționarea Geoportalului INDS;

2) elaborează, modifică și propune Guvernului spre aprobare Profilele de metadate pentru datele spațiale și serviciile de rețea;

3) aprobă și coordonează cu administratorul tehnic executarea modificărilor/rectificărilor solicitate în cererile privind erorile de sistem ale Geoportalului INDS, erorile cauzate de factorul uman, incidentele de infrastructură care afectează funcționarea normală a acestuia;

4) asigură dezvoltarea continuă a Geoportalului INDS, prin adăugarea noilor componente ce pot fi utilizate de către participanți;

5) autorizează, suspendă și revocă dreptul de acces în Geoportalului INDS în condițiile prezentului Regulament;

6) validează și publică înregistrările de metadate realizate de către registratori, în Geoportalului INDS;

7) stabilește măsurile tehnice și organizatorice de protecție și securitate a Geoportalului INDS;

8) organizează seminare și instruirii de promovare și utilizare a Geoportalului INDS pentru Registratori;

9) asigură securitatea și protecția metadatelor din Geoportalul INDS;

10) asigură păstrarea metadatelor din Geoportalul INDS și imposibilitatea modificării neautorizate a acestora;

11) asigură acordarea suportului metodologic și practic registratorilor în procesul de crearea sau actualizare a metadatelor în metadatelor din Geoportalul INDS;

12) asigură elaborarea și menținerea ghidului privind completarea profilelor de metadate;

13) monitorizează și supraveghează accesările din Geoportalul INDS;

14) exercită alte atribuții necesare asigurării bunei funcționări a Geoportalului INDS.

16. Posesorul și deținătorul Geoportalului INDS au următoarele obligații:

1) să asigure ținerea Geoportalului INDS în conformitate cu regulile de ținere a sistemului informațional geografic de stat, aprobate prin prezenta hotărâre;

- 2) să asigure funcționarea neîntreruptă și ținerea Geoportalului INDS în conformitate cu cadrul normativ;
- 3) să acorde suportul necesar Administratorului tehnic privind utilizarea complexului de mijloace software aferente Geoportalului INDS;
- 4) să informeze participanții la Geoportalului INDS despre modificările condițiilor tehnice de funcționare a acestuia;
- 5) să asigure implementarea măsurilor organizatorice și tehnice necesare pentru asigurarea regimului securitate a metadatelor;
- 6) să solicite de la registratori actualizarea sau corectarea metadatelor introduse în Geoportalul INDS, în caz de depistare a omiterilor și erorilor;
- 7) să utilizeze informația din metadata create pe Geoportalului INDS doar în scopurile stabilite în prezentul Regulament și în cadrul normativ aplicabil.

Secțiunea a 2-a

Drepturile și obligațiile registratorului

17. Registratorul are următoarele drepturi:

- 1) să creeze și să actualizeze metadata pentru date spațiale și servicii de rețea pe Geoportalul INDS conform Hotărârii Guvernului nr. 738/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale;
- 2) să acceseze metadata pe Geoportalul INDS, în limitele rolului atribuit;
- 3) să acceseze metadatale care se conțin în Geoportalul INDS și care au fost prezentate de către acesta;
- 4) să înainteze posesorului propuneri privind modificarea actelor normative care reglementează funcționarea Geoportalului INDS;
- 5) să solicite și să primească de la posesor susținere metodologică și practică privind utilizarea Geoportalului INDS pentru crearea sau actualizarea metadatelor;
- 6) să înainteze posesorului propuneri privind îmbunătățirea și sporirea eficacității funcționării Geoportalului INDS.

18. Registratorul are următoarele obligații:

- 1) să înregistreze în Geoportalul INDS metadatale pentru datele spațiale și serviciile de rețea de care sunt responsabili conform Hotărârii Guvernului nr. 458/2017 pentru aprobarea responsabilităților entităților publice privind seturile de date spațiale;
- 2) să desemneze persoane responsabile de înregistrare a metadatelor pentru datele spațiale și serviciile de rețea pe care le are în posesie sau le deține;
- 3) să asigure corectitudinea, autenticitatea și veridicitatea informației la completarea metadatelor pe Geoportalul INDS;
- 4) să asigure actualizarea metadatelor pe Geoportalul INDS;
- 5) să întreprindă măsuri pentru evitarea accesului neautorizat al persoanelor terțe;

6) să utilizeze funcționalitățile Geoportalul INDS în exclusivitate conform destinației acestora și în strictă conformitate cu legislația.

Capitolul IV

ȚINEREA ȘI ASIGURAREA FUNCȚIONĂRII GEOPORTALULUI INDS

19. Geoportalul INDS este ținut în format electronic în limba română și parțial în limba engleză (cuvintele cheie din profilele de metadate).

20. Toate înregistrările și modificările de metadate pe Geoportalul INDS se păstrează în ordine cronologică.

21. Posesorul și deținătorul Geoportalul INDS asigură ținerea acestuia cu ajutorul complexului de mijloace software și hardware, în conformitate cu prezentul Regulament.

22. Funcționarea Geoportalului INDS este asigurată de către posesor și deținător până la adoptarea deciziei de lichidare a acestuia. În cazul lichidării, metadatele se arhivează conform cadrului normativ aplicabil.

23. Pentru corectitudinea și veridicitatea informației despre datele spațiale și serviciile de rețea incluse în metadate, precum și pentru înregistrarea metadatelor pe Geoportalul INDS sunt responsabili registratori.

24. Metadatele pe Geoportalul INDS se actualizează odată cu actualizarea datelor spațiale sau serviciile de rețea.

25. Geoportalul INDS interacționează cu toate Geoportalurile tematice și cu Geoportalul INSPIRE prin servicii de rețea, odată cu crearea metadatelor pentru serviciile de rețea.

26. Registratorii creează metadate pe Geoportalul INDS utilizând serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) – pentru autentificarea și controlul accesului în cadrul Geoportalul INDS.

27. Pentru notificarea problemelor la funcționarea Geoportalului INDS se folosește serviciul electronic guvernamental de notificare (MNotify) – pentru notificarea Administratorului tehnic.

28. În Geoportalul INDS se înregistrează informația despre datele spațiale și serviciile de rețea în conformitate cu profilele de metadate prevăzute în Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2 ale Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 738/2017, în concordanță cu profilele de metadate INSPIRE.

29. Profilele de metadate sunt predefinite în Geoportalul INDS pentru date spațiale separat și pentru servicii de rețea separat conform Hotărârii Guvernului nr. 738/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale.

30. Scenariile referitoare la Geoportalul INDS sunt:

1) crearea inițială a metadatelor și punerea în evidență se realizează de către registrator când:

a) datele spațiale sunt oficiale și sunt în format digital făcând referire la cadrul normativ care a determinat necesitatea creării datelor spațiale;

b) datele spațiale nu sunt oficiale, dar sunt în format digital și sunt cu scop de informare;

c) serviciile de rețea sunt create pentru partajarea datelor spațiale.

2) actualizarea metadatelor se realizează de către registrator, în cazul necesității modificării sau completării informației despre datele spațiale sau serviciile de rețea;

3) scoaterea din evidență, realizată de către registrator, în cazul lichidării datelor spațiale sau a serviciilor de rețea.

Capitolul V

ÎNREGISTRAREA METADATELOR ÎN GEOPORTALUL INDS

31. Registratorii înregistrează în Geoportalul INDS metadatele pentru datele spațiale și serviciile de rețea resursele și sistemele informaționale de stat și informațiile aferente acestora.

32. Registratorii de metadata se delegă de entitățile publice sau terțe la solicitarea Posesorului sau la necesitatea entității publice sau terțe de a înregistra metadata.

33. Metadatele din Geoportalul INDS se înregistrează de către registratori desemnați de entitățile publice sau terții care sunt parte la infrastructura națională de date spațiale prin contul creat de către Administratorul tehnic, prin serviciul electronice guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), în scopul asigurării controlului accesului în cadrul Geoportalului INDS.

34. Înregistrarea metadatelor pentru datele spațiale sau serviciilor de rețea se face dacă corespund cerințelor Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale.

35. Fiecare metadată pentru seturile de date spațiale trebuie să conțină cel puțin un element de metadata, care include o valoare ce identifică setul de date spațiale în mod unic conform pct. 7¹ al Hotărârii Guvernului nr. 738/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale.

36. La înregistrarea metadatelor pentru datele spațiale și serviciile de rețea în Geoportalul INDS, acestora li se generează automat identificatorul unic al metadatelor oferit de sistem și rămâne invariabil pe parcursul întregii perioade de existență a metadatelor în Geoportalul INDS.

Capitolul VI

MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA METADATELOR DIN GEOPORTALUL INDS

37. Modificarea și/sau completarea metadatelor în Geoportalul INDS se efectuează de către registratori, prin adăugarea unor noi înregistrări privind anularea și substituirea metadatelor înregistrate anterior.

38. Valorile fiecărui element al metadatelor pentru datele spațiale și serviciile de rețea se includ în metadate pe Geoportalul INDS, o singură dată sau de mai multe ori, în cazurile când datele spațiale, serviciile de rețea sau condițiile de acces au fost supuse unor actualizări.

39. Modificarea și/sau completarea metadatelor din Geoportalul INDS se realizează de către registratorii care le-au înregistrat.

40. Geoportalul INDS asigură posibilitatea accesării și vizualizării informației la orice etapă de modificare și/sau completare a datelor.

Capitolul VII

REGIMUL JURIDIC DE UTILIZARE A METADATELOR DIN GEOPORTALUL INDS

41. Metadatele din Geoportalul INDS au un caracter public.

42. Accesul la metadate din Geoportalul INDS este condiționat de rolul utilizatorului. Astfel, registratorul are acces tehnic la metadate din Geoportalul INDS, ceea ce presupune introducerea, modificarea și radierea metadatelor înregistrate de acesta. Ceilalți utilizatori au acces deschis la metadate pentru examinarea datelor spațiale și/sau serviciilor de rețea pentru propriile scopuri.

43. Accesul la metadate se realizează prin accesarea aplicației web a Geoportalului INDS „geoportalinds.gov.md”.

44. Utilizatorii de date spațiale trebuie să examineze condițiile de utilizare a datelor spațiale și a serviciilor de rețea descrise în metadate pe Geoportalul INDS.

Capitolul VIII

ASIGURAREA PROTECȚIEI ȘI SECURITĂȚII INFORMAȚIEI GEOPORTALULUI INDS

45. Securitatea informațională implică protecția Geoportalului INDS la toate etapele și în procesele de creare, procesare, stocare și transmitere a datelor, împotriva tuturor acțiunilor fie accidentale sau intenționate, care rezultă în provocarea daunelor pentru proprietar și utilizatorii resurselor informaționale și a infrastructurii informaționale. Componentele includ cele mai recente soluții de securitate pentru aplicațiile web.

46. Asigurarea securității informației se realizează în conformitate cu cerințele minime obligatorii pentru securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 201/2017.

47. Geoportalul INDS asigură autentificarea unică (eng: Single sign-on - SSO). Serviciul Central de Autentificare (eng: Central Authentication Service - CAS) este utilizat pentru a verifica autentificarea utilizatorilor. Serviciul Central de Autentificare (eng: Central Authentication Service - CAS) este un protocol de

autentificare unică pentru web. Scopul acestuia este de a permite unui utilizator să acceseze aplicații multiple în timp ce autentificarea (de ex. ID-ul utilizatorului și parola) se face doar o dată. El permite de asemenea aplicațiilor web să autentifice utilizatorii, fără a obține acces la legitimația de securitate a utilizatorului, ca de ex. parola. Sistemul asigură toate protocoalele cele mai recente (prin intermediul componentei de softuri CAS) pentru realizarea autentificării unice (eng: SSO).

48. Geoportalul INDS asigură următoarele obiective de securitate:

1) autentificarea – garantează faptul că zonele restricționate ale Sistemului Informațional vor fi accesibile doar utilizatorilor cu identitate verificată prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control de acces (MPass);

2) autorizarea – garantează faptul că utilizatorii autentificați prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control de acces (MPass) pot accesa serviciile și datele în conformitate cu drepturile lor de acces;

3) confidențialitatea – garantează faptul că datele înregistrate în Sistemul Informațional nu pot fi accesate de o parte terță neautorizată;

4) integritatea – garantează faptul că datele înregistrate în Sistemul Informațional nu au fost modificate sau denaturate de către o parte terță neautorizată.

49. Pentru a îndeplini obiectivele de securitate, Geoportalul INDS dispune de următoarele mecanisme de securitate:

1) perete de protecție (eng: firewall) – această funcție face parte din arhitectura tehnică a platformei (MCloud), ce asigură un mecanism de apărare împotriva utilizatorilor externi neautorizați;

2) antivirus / anti-spam - echipament și/sau soluții de software ce oferă protecție antivirus și anti-spam pentru toate serverele. Fișierele sunt scanate la momentul încărcării lor în sistem. La detectarea unui fișier infectat, procedura de încărcare este stopată, iar fișierul este respins;

3) detectarea intrușilor / sistem de prevenire – funcția de detectare / prevenire a intrușilor face parte din arhitectura tehnică a platformei (MCloud) pentru detectarea și prevenirea accesului neautorizat la nivel de sistem;

4) comunicare sigură (transferuri de date) între servere web și utilizatori – schimbul de informație confidențială este asigurat;

5) copiere (eng: backup) sistematică a datelor stocate – permite recuperarea rapidă și de nădejde a datelor în cazul unui incident ce a produs pierderi sau daune asupra datelor;

6) instrument de înregistrare în caz de audit/control – toate activitățile desfășurate de către utilizatori, fie realizate sau nu (de ex. conexiuni încercate și picate), sunt monitorizate și înregistrate în registrele Geoportalului INDS, cu acces limitat pentru utilizatorii neautorizați.

50. Utilizatorii Geoportalului INDS au dreptul să acceseze doar blocurile și datele pentru care dispun de permisiunile necesare, în conformitate cu rolurile lor. Utilizatorii și drepturile acestora vor fi gestionați de către componenta managementul drepturilor și al utilizatorilor din cadrul sistemului. Dacă este necesar, Geoportalului INDS va prelua rolurile utilizatorilor cu privire la serviciul electronic guvernamental de autentificare și control de acces (MPass).

51. Geoportalul INDS asigură registre importante de securitate, necesare pentru a menține înregistrările de audit pentru sarcini de analiză a integrității sistemului, precum și monitorizează activitatea utilizatorilor.